

Loomatauditõrje seaduse, riigilõivuseaduse, söödaseaduse, toiduseaduse ja veterinaarkorralduse seaduse muutmise seadus

§ 1. Loomatauditõrje seaduse muutmine

Loomatauditõrje seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 1 lõikes 3 asendatakse sõnad „arvestades käesoleva seaduse erisusi” tekstiosaga „arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L 95, 07.04.2017, lk 1–142), muude Euroopa Liidu õigusaktide ja käesoleva seaduse erisusi”;

2) paragrahvi 5 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Riiklikku veterinaarjärelevalvet (edaspidi *riiklik järelevalve*) Euroopa Liidu asjakohaste õigusaktide, käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete täitmise üle tehakse veterinaarkorralduse seaduses sätestatud korras, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.”;

3) paragrahvi 9 punktist 1¹ ja § 35 lõikest 2 jäetakse välja sõnad „piirkonda teenindav volitatud veterinaararst või” vastavas käändes;

4) paragrahvi 9 punktist 2, § 35 lõikest 3 ja § 39 lõikest 1 jäetakse välja sõnad „või volitatud veterinaararst” vastavas käändes;

5) paragrahvi 13 lõike 4¹ kolmandas lauses asendatakse sõnad „volitatud veterinaararst” sõnaga „veterinaarjärelevalveametnik”;

6) paragrahvi 13¹ lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 576/2013 artikli 7 lõikes 1 sätestatud tingimustele vastavate lemmikloomade mittekaubanduslik liikumine Eestisse on lubatud nimetatud määruse artikli 7 lõikes 2 sätestatud tingimustel.”;

7) paragrahvi 17¹ lõikes 2 asendatakse tekstiosa „(EÜ) nr 854/2004, millega kehtestatakse erieeskirjad inимtoiduks ettenähtud loomsete saaduste ametlikuks kontrollimiseks (ELT L 139, 30.04.2004, lk 206–320),” tekstiosaga „(EL) 2017/625,”;

8) paragrahvi 48 lõikest 2 jäetakse välja tekstiosa „, taudipunkti piirkonda teenindav volitatud veterinaararst”.

§ 2. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 15 lõige 4 ja § 252 tunnistatakse kehtetuks;

2) seadust täiendatakse §-ga 365¹ järgmises sõnastuses:

„§ 365¹. Paragrahvi 15 lõike 4 ja § 252 kohaldamise lõpptähtpäev

Käesoleva seaduse § 15 lõiget 4 ja § 252 kohaldatakse kuni 2020. aasta 31. märtsini §-s 252 nimetatud tegevuste suhtes, mida tehakse sööda käitleja ettevõttes 2019. aasta viimases kvartalis.”.

§ 3. Söödaseaduse muutmine

Söödaseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seaduse kogu teksti ulatuses asendatakse sõna „ühenduseväline” sõnaga „liiduväline” vastavas käändes;

2) paragrahvi 1 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Euroopa Liidu õigusaktides ja käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L 95, 07.04.2017, lk 1–142) ja muude Euroopa Liidu õigusaktide ja käesoleva seaduse erisusi.”;

3) paragrahv 16 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 16. Sööda liiduvälisest riigist Eestisse toimetamine

(1) Väljaspool Euroopa Liidu tolliterritooriumi asuvast riigist või territooriumilt (edaspidi *liiduväline riik*) sööda Eestisse toimetamine käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 3 punktis 40 sätestatud tegevus.

(2) Sööta on lubatud liiduvälisest riigist Eestisse toimetada riigipiiri seaduse alusel rahvusvaheliseks liikluseks avatud piiripunkti kaudu.

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 47 lõike 2 punkti a alusel kehtestatud loetelus nimetatud sööta võib liiduvälisest riigist Eestisse toimetada loomade ja

loomsete saadustega kauplemise ning nende impordi ja ekspordi seaduses sätestatud alustel ja korras.

(4) Kui lõikes 3 nimetamata sööda (edaspidi *mitteloomne sööt*) liiduvälisest riigist Eestisse toimetamise korral peab Euroopa Liidu asjakohasest õigusaktist tulenevalt kontrollima selle nõuetekohasust piiripunktis või imporditava mitteloomse sööda üle ametliku kontrolli tegemise kohas, teavitatakse sellise sööda liiduvälisest riigist Eestisse toimetamisest Veterinaar- ja Toiduametit vähemalt üks tööpäev enne sööda esitamist ametliku kontrolli tegemiseks.

(5) Seestöötlemise tolliprotseduuri on lubatud kohaldada üksnes juhul, kui sööta töötleb käesoleva seaduse alusel teatamis- või loakohustuse täitnud ettevõtja.”;

4) paragrahv 16¹ tunnistatakse kehtetuks;

5) seadust täiendatakse §-dega 16² ja 16³ järgmises sõnastuses:

„§ 16². Piiripunkt

(1) Veterinaar- ja Toiduamet määrab isiku taotluse alusel piiripunkti, mille kaudu on lubatud mitteloomset sööta liiduvälisest riigist Eestisse toimetada (edaspidi *piiripunkt*), kui selle määramise õigus on Euroopa Liidu asjakohase õigusakti kohaselt liikmesriigil.

(2) Piiripunktide loetelu avalikustatakse Veterinaar- ja Toiduameti veebilehel Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 60 sätestatud nõuete kohaselt.

(3) Veterinaar- ja Toiduamet esitab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 59 lõike 2 kohase teate piiripunkti määramise kavatsuse kohta Euroopa Komisjonile.

(4) Pärast Euroopa Komisjonilt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 59 lõigetes 3–5 sätestatud teate saamist teeb Veterinaar- ja Toiduamet viivitamata asjakohase otsuse.

(5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 62 lõike 1 ning artikli 63 lõigetes 1 ja 4 sätestatud juhul teeb Veterinaar- ja Toiduamet asjakohase otsuse ja asjakohase muudatuse piiripunktide loetelus ning teavitab sellest Euroopa Komisjoni ja teisi liikmesriike nimetatud määruse artiklite 62 ja 63 kohaselt.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud piiripunkti määramise taotluse sisu nõuded ning taotluse menetlemise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 16³. Imporditava mitteloomse sööda üle ametliku kontrolli tegemise koht

(1) Veterinaar- ja Toiduamet määrab imporditava mitteloomse sööda üle ametliku kontrolli tegemise koha isiku taotluse alusel, kui selle määramise õigus on Euroopa Liidu asjakohase õigusakti kohaselt liikmesriigil. Ametliku kontrolli tegemise koht asub Maksu- ja Tolliameti aktsepteeritud kohas.

(2) Imporditava mitteloomse sööda üle ametliku kontrolli tegemise kohtade loetelu avalikustatakse Veterinaar- ja Toiduameti veebilehel Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 53 lõikes 2 viidatud nõuete kohaselt.

(3) Kui imporditava mitteloomse sööda üle ametliku kontrolli tegemise koht vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 53 lõike 1 punktis a viidatud nõuetele, teeb Veterinaar- ja Toiduamet imporditava mitteloomse sööda üle ametliku kontrolli tegemise koha määramise otsuse.

(4) Kui imporditava mitteloosse sööda üle ametliku kontrolli tegemise koht ei vasta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 53 lõike 1 punktis a viidatud nõuetele, teeb Veterinaar- ja Toiduamet imporditava mitteloosse sööda üle ametliku kontrolli tegemise koha määramisest keeldumise otsuse.

(5) Veterinaar- ja Toiduamet teeb käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 sätestatud otsuse 30 tööpäeva jooksul imporditava mitteloosse sööda üle ametliku kontrolli tegemise koha määramise taotluse saamisest arvates.

(6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 62 lõike 1 ning artikli 63 lõigetes 1 ja 4 sätestatud juhul ja arvestades artikli 53 lõiget 2 teeb Veterinaar- ja Toiduamet asjakohase otsuse ja asjakohase muudatuse imporditava mitteloosse sööda üle ametliku kontrolli tegemise kohtade loetelus ning teavitab sellest Euroopa Komisjoni ja teisi liikmesriike nimetatud määruse artiklite 62 ja 63 kohaselt.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud imporditava mitteloosse sööda üle ametliku kontrolli tegemise koha määramise taotluse sisu nõuded ning taotluse menetlemise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

6) paragrahv 22¹ tunnistatakse kehtetuks;

7) seaduse 6. peatüki pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„**AMETLIK KONTROLL JA MUUD AMETLIKUD TOIMINGUD**”;

8) paragrahv 24 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„**§ 24. Ametlik kontroll ja muud ametlikud toimingud**

Ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse asjakohaste Euroopa Liidu õigusaktide, käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktidega sööda, sööda käitlemise ja söötmise kohta kehtestatud nõuete täitmise üle teeb Veterinaar- ja Toiduamet.”;

9) paragrahv 25 tunnistatakse kehtetuks;

10) paragrahvi 28 lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(1) Sööda, sööda käitlemise ja söötmise üle tehtavat ametlikku kontrolli korraldatakse, lähtudes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 109 kohaselt koostatud kontrollikavast. Kontrollikava avalikustatakse nimetatud määruse artikli 111 kohaselt Veterinaar- ja Toiduameti veebilehel.

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 11 lõikes 1 sätestatud andmed ametliku kontrolli tulemuste kohta avalikustatakse Veterinaar- ja Toiduameti veebilehel.”;

11) paragrahvi 28 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

12) paragrahvi 28 lõiked 4 ja 6 tunnistatakse kehtetuks;

13) paragrahvi 28 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(5) Veterinaar- ja Toiduamet on järelevalvekoostöö kontaktasutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 103 lõike 1 tähenduses.”;

14) paragrahvi 28 täiendatakse lõigetega 7–9 järgmises sõnastuses:

(7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 115 nimetatud situatsiooniplaani koostamist koordineeriv asutus ning artikli 109 lõikes 2 nimetatud

mitmeaastase kontrollikava eest vastutav asutus on Veterinaar- ja Toiduamet. Veterinaar- ja Toiduamet esitab mitmeaastase kontrollikava ning selle täitmise aruande Euroopa Komisjonile nimetatud määruse artikli 113 kohaselt.

(8) Vabariigi Valitsus võib käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud situatsiooniplaani ja mitmeaastase kontrollikava väljatöötamiseks kehtestada korrakaitseorganitevahelise koostöö korra.

(9) Muu korrakaitseorgan, haldusorgan või valitsusasutus edastab Veterinaar- ja Toiduametile viivitamata teabe sööda, sööda käitlemise ja söötmise nõuete järgmiste võimalike rikkumiste kohta:

- 1) rikkumine, mis võib kujutada ohtu looma või inimese tervisele, looma heaolule või keskkonnale;
- 2) rikkumine, mis on toime pandud tegelikest asjaoludest teadvalt ebaõige ettekujutuse loomise teel.”;

15) paragrahvi 29 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „(EÜ) nr 882/2004 artiklis 54” tekstiosaga „(EL) 2017/625 artiklis 138”;

16) paragrahvi 29 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „(EÜ) nr 882/2004 artiklis 19” tekstiosaga „(EL) 2017/625 artiklis 66”;

17) seaduse 6¹. peatükk loetakse peatükiks 6² ning seadust täiendatakse pärast § 29 peatükiga 6¹ järgmises sõnastuses:

„6¹. peatükk SÖÖDAJÄRELEVALVE TASU

§ 29¹. Söödajärelevalve tasu

(1) Söödajärelevalve tasu (edaspidi *järelevalvetasu*) on teatamis- või loakohustusega ja teatamis- või loakohustuse täitnud ettevõtja ettevõtte, sööda, sööda käitlemise ja söötmise nõuetekohasuse hindamisega seotud ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute (edaspidi *söödajärelevalve toiming*) tegemise eest käesolevas seaduse alusel kehtestatud määras tasutav summa.

(2) Järelevalvetasu laekub Rahandusministeeriumi riigikassa kontsernikonto koosseisus olevale Veterinaar- ja Toiduameti arvelduskontole.

(3) Järelevalvetasu makstakse söödaga seotud järelevalvetoimingu tegemise eest, välja arvatud veterinaarkorralduse seaduse §-s 4 nimetatud söödaga seotud järelevalvetoimingu tegemise eest.

(4) Järelevalvetasu ei maksta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 183/2005 artikli 5 lõikes 1 nimetatud tegevuste, taimse söödamaterjali esmatootmise ja selle esmatoodangu turule viimise eesmärgil kuivatamisega seotud järelevalvetoimingu tegemise eest.

§ 29². Järelevalvetasu maksmiseks kohustatud isik

(1) Järelevalvetasu maksmiseks kohustatud isik (edaspidi *kohustatud isik*) on isik, kelle suhtes on tehtud söödajärelevalve toiming.

(2) Mitu kohustatud isikut vastutavad ühise söödajärelevalve toimingu tegemise eest järelevalvetasu maksmise korral solidaarselt.

§ 29³. Järelevalvetasu määramise põhimõtted

(1) Järelevalvetasu määra arvutamise aluseks võetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 81 sätestatud kulud, mis on seotud Veterinaar- ja Toiduameti poolt söödajärelevalve toimingute tegemisega.

(2) Järelevalvetasu võetakse söödajärelevalve toimingute tegemise eest tunnitasauna, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 9 sätestatud laboratoorsete lisauuringute tegemise eest.

(3) Kohustatud isik maksab tunnitasu söödajärelevalve toimingu tegemisele kulunud aja eest, kuid mitte rohkem kui kaheksa tunni eest järelevalvetoimingu kohta. Järelevalvetoimingu tegemisele kulutatud aeg arvestatakse tunni täpsusega ja iga alustatud tund loetakse järgmiseks täistunniks. Arvesse ei võeta järelevalvetoimingu tegemise paika kohalesõiduks kulunud aega.

(4) Tunnitasu määra arvutamise aluseks võetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 81 sätestatud kulud, mis on seotud Veterinaar- ja Toiduameti poolt söödajärelevalve toimingute tegemisega. Söödajärelevalve toimingute tegemisega seotud töötasu ja majanduskulu, sealhulgas laboratoorsete analüüside ja uuringute kulu arvutamisel lähtutakse tegelikust kulust söödajärelevalve toimingu tegemisele eelnenud kalendriaastal. Nimetatud ajavahemikul söödajärelevalve toimingute tegemisega seotud kogukulu jagatakse samal ajavahemikul söödajärelevalve toimingute tegemisele, välja arvatud laboratoorsete analüüside ja uuringute tegemisele, kulunud töötundidega.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud söödajärelevalve toimingute tegemisega seotud majanduskulu arvutamisel ei võeta arvesse lõikes 9 nimetatud laboratoorsete lisauuringute kulu.

(6) Söödajärelevalve toimingu tegemise eest võetava tunnitasu määra igaks aastaks kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(7) Söödajärelevalve toimingu tegemise käigus on Veterinaar- ja Toiduametil õigus võtta hilinenud kaubasaadetise ooteaja ning väljaspool tööaega isiku taotlusel tehtud järelevalvetoimingu tegemise eest lisatasu järgmiselt:

1) hilinenud kaubasaadetise ooteaja eest tööajal võetakse lisatasu tunnitasauna ametniku kohta käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt;

2) hilinenud kaubasaadetise ooteaja eest väljaspool tööaega ning isiku taotlusel väljaspool tööaega tehtud järelevalvetoimingu eest võetakse lisatasu kahekordse tunnitasauna ametniku kohta käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt.

(8) Käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel makstavale lisatasule kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 29⁴ sätestatud korda.

(9) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 79 lõike 2 punktis c sätestatud juhul maksab kohustatud isik söödajärelevalve lisatoimingute tegemise eest järelevalvetasu tunnitasauna käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt. Kui tuvastatud nõuete rikkumisega seoses on vaja teha laboratoorseid lisauuringuid, siis maksab kohustatud isik lisaks järelevalvetasu nende uuringute tegemise kulude kogu ulatuses.

§ 29⁴. Järelevalvetasu maksmine

(1) Veterinaar- ja Toiduamet teeb eelmise kalendrikuu jooksul tehtud söödajärelevalve toimingute tegemise eest järelevalvetasu sissenõudmise otsuse iga kalendrikuu viiendaks kuupäevaks.

(2) Järelevalvetasu sissenõudmise otsus toimetatakse kohustatud isikule kätte viie tööpäeva jooksul otsuse tegemise päevast arvates.

(3) Kohustatud isik kannab järelevalvetasu üle otsuses näidatud pangakontole kümne kalendripäeva jooksul järelevalvetasu sissenõudmise otsuse saamise päevast arvates.

(4) Sööda liiduvälisest riigist Eestisse toimetamise korral maksab kohustatud isik järelevalvetasu enne kauba tolliprotseduurile suunamist Veterinaar- ja Toiduameti esitatud järelevalvetasu sissenõudmise otsuses toodud summas.

(5) Veterinaar- ja Toiduamet võib sööda liiduvälisest riigist Eestisse toimetamise korral vabastada kohustatud isiku järelevalvetasu maksmisest enne kauba tolliprotseduurile suunamist, kui on täidetud mõlemad järgmised tingimused:

- 1) kohustatud isik on esitanud küllaldase garantii;
- 2) kohustatud isik on varem maksnud järelevalvetasu õiges suuruses ja õigel ajal.

(6) Järelevalvetasu maksmise, sularahas vastuvõtmise ja maksmise kontrollimise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 29⁵. Enammakstud järelevalvetasu tagastamine

(1) Ettenähtust suuremas summas makstud järelevalvetasu (edaspidi *enammakstud järelevalvetasu*) tagastatakse kohustatud isikule.

(2) Kohustatud isikul on õigus taotleda enammakstud järelevalvetasu tagastamist kahe aasta jooksul järelevalvetasu maksmise päevast arvates.

(3) Enammakstud järelevalvetasu tagastamise taotlemiseks esitab kohustatud isik Veterinaar- ja Toiduametile sellekohase kirjaliku taotluse ja järelevalvetasu maksmist tõendava dokumendi.

(4) Veterinaar- ja Toiduamet teeb enammakstud järelevalvetasu tagastamise või sellest keeldumise otsuse kümne tööpäeva jooksul sellekohase taotluse saamisest arvates.

(5) Enammakstud järelevalvetasu ei tagastata, kui ei ole võimalik kindlaks teha järelevalvetasu maksnud isikut või isikut, kelle eest järelevalvetasu on makstud, või kui isikul puudub tagasimakse saamise õigus.

(6) Enammakstud järelevalvetasu tagastamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 29⁶. Järelevalvetasu sissenõudmine

(1) Kohustatud isik maksab maksmata järelevalvetasu sissenõudmiseks tehtud ettekirjutuses määratud summa kümne tööpäeva jooksul ettekirjutuse saamise päevast arvates.

(2) Kui kohustatud isik ei ole ettekirjutuses määratud tähtaja jooksul järelevalvetasu maksnud, on Veterinaar- ja Toiduametil õigus pöörduda kohtutäituri poole, kes nõuab maksmata järelevalvetasu kohustatud isikult sisse täitemenetluse seadustikus ettenähtud korras.”;

18) paragrahvis 30 asendatakse sõnad „ametliku kontrolli” sõnadega „ametliku kontrolli või muude ametlike toimingute”;

19) paragrahvi 30 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Sööda käitleja võib esitada taotluse, et lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud proovile võetakse käitleja kulul samadel tingimustel lisaproov, mis jääb tema käsutusse. Sööda käitleja võib seda proovi kasutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 35 sätestatud teise eksperdiarvamuse taotlemiseks omal kulul.”;

20) paragrahvi 31 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Ametliku kontrolli ja muu ametliku toimingu tegemise käigus võetud proove analüüsitakse asjakohaste analüüside tegemiseks Veterinaar- ja Toiduameti poolt volitatud ametlikus laboris (edaspidi *volitatud laboratoorium*). Volitatud laboratoorium vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 37 lõigetes 4 ja 5 sätestatud nõuetele.

(2) Volitatud laboratooriumina tegutsemiseks võib volitada ka akrediteerimata laboratooriumi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklites 40 ja 42 sätestatud juhtudel.

(3) Andmed laboratooriumi kohta, kus analüüsitakse ametliku kontrolli ja muu ametliku toimingu tegemise käigus võetud proove, avaldatakse Veterinaar- ja Toiduameti veebilehel.

(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 35 sätestatud teisest eksperdiarvamusest tuleneva Veterinaar- ja Toiduameti ning sööda käitleja vahelise vaidluse korral võib käitleja taotleda omal kulul algse analüüsi dokumentide läbivaatamist ning vajaduse korral lasta käesoleva seaduse § 30 lõikes 4 nimetatud proovi omal kulul analüüsida teises, nimetatud määruse artikli 37 lõikes 1 sätestatud laboratooriumis.

(5) Teise eksperdiarvamuse taotlemisest sõltumata rakendab Veterinaar- ja Toiduamet Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 66 või 138 sätestatud vajalikke meetmeid.”;

21) paragrahvi 32 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 93 lõikes 1 viidatud iga Euroopa Liidu söödaalase referentlaboratooriumi kohta volitatakse riiklik referentlaboratoorium (edaspidi *referentlaboratoorium*). Referentlaboratooriumiks võib volitada laboratooriumi, mis vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 100 lõigetes 2 ja 3 sätestatud nõuetele.”;

22) paragrahvi 32 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Referentlaboratooriumi volituse taotlemise ja andmise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

23) paragrahv 37 tunnistatakse kehtetuks;

24) seadust täiendatakse §-dega 42⁴ ja 42⁵ järgmises sõnastuses:

„§ 42⁴. Sööda käitlemise kohta andmete esitamine

Sööda käitleja, kes tegutseb 2019. aasta viimases kvartalis ettevõttes, kus tegeletakse sööda sellise tootmise või töötlemisega, mille puhul peab järgima Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 183/2005 artikli 5 lõikes 2 sätestatud nõudeid, esitab 2020. aasta 10. jaanuariks Veterinaar- ja Toiduametile:

- 1) andmed 2019. aasta viimases kvartalis toodetud ja turustatud sööda liigi ja koguse kohta;
- 2) andmed 2019. aasta viimases kvartalis töödeldud ja turustatud söödamaterjali koguse kohta;
- 3) andmed 2019. aasta viimases kvartalis toodetud ja turustamisotstarbelise loomakasvatussaaduse tootmiseks kasutatud segasööda koguse kohta.

§ 42⁵. Riigilõivu tasumine

(1) Sööda käitleja tasub iga ettevõtte kohta, kus tegeletakse 2019. aasta viimases kvartalis Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 183/2005 artikli 5 lõikes 2 nimetatud tegevusega, riigilõivu 2020. aasta 10. jaanuariks ametlike kontrollide, sealhulgas järelevalvetoimingute tegemise eest riigilõivuseaduses sätestatud määra järgi. Riigilõivu ei pea

tasuma sellise ettevõtte kohta, kus tegeletakse üksnes pakendatud sööda müügiga jaekaubanduse korras.

(2) Sööda vabasse ringlusse suunamisel tasutakse riigilõivu 2020. aasta 10. jaanuariks nende söötade puhul, millele kohta on kehtestatud käesoleva seaduse § 28 lõike 4 kuni 2019. aasta 31. detsembrini kehtinud redaktsiooni alusel tariifne klassifikatsioon.”;

25) seaduse normitehniline märkus¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„¹ Komisjoni direktiiv 82/475/EMÜ, millega sätestatakse koostisosade kategooriad, mida lubatakse kasutada lemmikloomade segatoidu märgistamisel (EÜT L 213, 21.07.1982, lk 27–28), muudetud direktiividega 91/334/EMÜ (EÜT L 184, 10.07.1991, lk 27) ja 98/67/EÜ (EÜT L 261, 24.09.1998, lk 10–31);

nõukogu direktiiv 90/167/EMÜ, millega kehtestatakse ravimsöötade ühenduses valmistamise, turuleviimise ja kasutamise tingimused (EÜT L 92, 07.04.1990, lk 42–48);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/32/EÜ loomatoidus leiduvate soovimatute ainete kohta (EÜT L 140, 30.05.2002, lk 10–22), muudetud direktiividega 2003/57/EÜ (ELT L 151, 19.06.2003, lk 38–41), 2003/100/EÜ (ELT L 285, 01.11.2003, lk 33–37), 2005/8/EÜ (ELT L 27, 29.01.2005, lk 44–45), 2005/86/EÜ (ELT L 318, 06.12.2005, lk 16–18), 2005/87/EÜ (ELT L 318, 06.12.2005, lk 19–24), 2006/13/EÜ (ELT L 32, 04.02.2006, lk 44–53), 2006/77/EÜ (ELT L 271, 30.09.2006, lk 53–55), 2008/76/EÜ (ELT L 198, 26.07.2008, lk 37–40), 2009/8/EÜ (ELT L 40, 11.02.2009, lk 19–25), 2009/141/EÜ (ELT L 308, 24.11.2009, lk 20–23) ja 2010/6/EL (ELT L 37, 10.02.2010, lk 29–32) ning määrustega (EÜ) nr 219/2009 (ELT L 87, 31.03.2009, lk 109–154), (EL) nr 574/2011 (ELT L 159, 17.06.2011, lk 7–24), nr 277/2012 (ELT L 91, 29.03.2012, lk 1–7), nr 744/2012 (ELT L 219, 17.08.2012, lk 5–12), nr 107/2013 (ELT L 35, 06.02.2013, lk 1–2), nr 1275/2013 (ELT L 328, 07.12.2013, lk 86–92), 2015/186 (ELT L 31, 07.02.2015, lk 11–17), 2017/2229 (ELT L 319, 05.12.2017, lk 6–9);

komisjoni direktiiv 2003/7/EÜ, millega muudetakse söötades kantaksantiini lubamise tingimusi kooskõlas nõukogu direktiiviga 70/524/EMÜ (EÜT L 22, 25.01.2003, lk 28–30);

komisjoni direktiiv 2008/38/EÜ, milles koostatakse eritoitmiseks mõeldud söötade sihtkasutuse nimekiri (kodifitseeritud versioon) (ELT L 62, 06.03.2008, lk 9–22), muudetud määrustega (EL) nr 1070/2010 (ELT L 306, 23.11.2010, lk 42–43), nr 5/2014 (ELT L 2, 07.01.2014, lk 3–9), nr 1123/2014 (ELT L 304, 23.10.2014, lk 81–86).”.

§ 4. Toiduseaduse muutmine

Toiduseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 1 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Euroopa Liidu õigusaktides ja käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L 95, 07.04.2017, lk 1–142) ja muude Euroopa Liidu õigusaktide ja käesoleva seaduse erisusi.”;

2) seaduse 7. peatüki pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„**TOIDU EESTISSE TOIMETAMINE JA EKSPORT**”;

3) paragrahv 41 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„**§ 41. Toidu Eestisse toimetamine ja eksport**

(1) Toidu Eestisse toimetamine käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 3 punktis 40 sätestatud tegevus.

(2) Toidu Eestisse toimetamine ja eksport on lubatud riigipiiri seaduse alusel rahvusvaheliseks liikluseks avatud piiripunkti kaudu.

(3) Käesolevas peatükis sätestatud nõudeid ei kohaldata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 47 lõike 2 punkti a alusel kehtestatud loetelus nimetatud toidu suhtes.”;

4) paragrahv 42 tunnistatakse kehtetuks;

5) seadust täiendatakse §-dega 42¹ ja 42² järgmises sõnastuses:
„**§ 42¹. Piiripunkt**

(1) Veterinaar- ja Toiduamet määrab isiku taotluse alusel piiripunkti, mille kaudu on lubatud toitu Eestisse toimetada (edaspidi *piiripunkt*), kui selle määramise õigus on Euroopa Liidu asjakohase õigusakti kohaselt liikmesriigil.

(2) Piiripunktide loetelu avalikustatakse Veterinaar- ja Toiduameti veebilehel Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 60 sätestatud nõuete kohaselt.

(3) Veterinaar- ja Toiduamet esitab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 59 lõike 2 kohase teate piiripunkti määramise kavatsuse kohta Euroopa Komisjonile.

(4) Pärast Euroopa Komisjonilt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 59 lõigetes 3–5 sätestatud teate saamist teeb Veterinaar- ja Toiduamet viivitamata asjakohase otsuse.

(5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 62 lõike 1 ning artikli 63 lõigetes 1 ja 4 sätestatud juhul teeb Veterinaar- ja Toiduamet asjakohase otsuse ja asjakohase muudatuse piiripunktide loetelus ning teavitab sellest Euroopa Komisjoni ja teisi liikmesriike nimetatud määruse artiklite 62 ja 63 kohaselt.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud piiripunkti määramise taotluse sisu nõuded ning taotluse menetlemise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 42². Imporditava toidu üle ametliku kontrolli tegemise koht

(1) Veterinaar- ja Toiduamet määrab imporditava toidu üle ametliku kontrolli tegemise koha isiku taotluse alusel, kui selle määramise õigus on Euroopa Liidu asjakohase õigusakti kohaselt liikmesriigil. Ametliku kontrolli tegemise koht asub Maksu- ja Tolliameti aktsepteeritud kohas.

(2) Veterinaar- ja Toiduameti veebilehel avalikustatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 53 lõikes 2 viidatud nõuete kohaselt imporditava toidu üle ametliku kontrolli tegemise kohtade loetelu.

(3) Kui imporditava toidu üle ametliku kontrolli tegemise koht vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 53 lõike 1 punktis a viidatud nõuetele, teeb Veterinaar- ja Toiduamet imporditava toidu üle ametliku kontrolli tegemise koha määramise otsuse.

(4) Kui imporditava toidu üle ametliku kontrolli tegemise koht ei vasta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 53 lõike 1 punktis a viidatud nõuetele, teeb Veterinaar- ja Toiduamet imporditava toidu üle ametliku kontrolli tegemise koha määramisest keeldumise otsuse.

(5) Veterinaar- ja Toiduamet teeb käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 sätestatud otsuse 30 tööpäeva jooksul imporditava toidu üle ametliku kontrolli tegemise koha määramise taotluse saamisest arvates.

(6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 62 lõike 1 ning artikli 63 lõigetes 1 ja 4 sätestatud juhul ja arvestades artikli 53 lõiget 2 teeb Veterinaar- ja Toiduamet asjakohase otsuse ja asjakohase muudatuse imporditava toidu üle ametliku kontrolli tegemise kohtade loetelus ning teavitab sellest Euroopa Komisjoni ja teisi liikmesriike nimetatud määruse artiklite 62 ja 63 kohaselt.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud imporditava toidu üle ametliku kontrolli tegemise koha määramise taotluse sisu nõuded ning taotluse menetlemise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määрусega.”;

6) paragrahvid 43 ja 44 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 43. Ametlik kontroll ja muud ametlikud toimingud toidu eksportimise korral

Eesti päritolu toidu eksportimise korral väljastab Veterinaar- ja Toiduamet toidu nõuetekohasust tõendava dokumendi, kui sellise dokumendi esitamist nõutakse väljaspool Euroopa Liidu tolliterritooriumi asuvas riigis.

§ 44. Toidu Eestisse toimetamisest teavitamine

Sellise toidu Eestisse toimetamisest, mille üle tuleb Euroopa Liidu asjakohasest õigusaktist tulenevalt teha ametlikku kontrolli piiripunktis või imporditava toidu üle ametliku kontrolli tegemise kohas, teavitatakse Veterinaar- ja Toiduametit vähemalt üks tööpäev enne toidu esitamist ametliku kontrolli tegemiseks.”;

7) paragrahvi 47 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Järelevalvet teostatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 ning muude asjakohaste õigusaktide järelevalvet käsitlevate sätete kohaselt.”;

8) paragrahvi 47 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 109 lõikes 2 nimetatud mitmeaastase kontrollikava eest vastutav asutus ja artiklis 115 nimetatud situatsiooniplaani koostamist koordineeriv asutus on Veterinaar- ja Toiduamet. Veterinaar- ja Toiduamet esitab mitmeaastase kontrollikava ning kava täitmise aastaaruande Euroopa Komisjonile nimetatud määruse artikli 113 kohaselt.”;

9) paragrahvi 48 lõiked 3 ja 4 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Mittenõuetekohase toidu ning toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete avastamise korral kohaldab korrakaitseorgan Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 138 sätestatud meetmeid.

(4) Mittenõuetekohase toidu ning toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete Eestisse toimetamise korral kohaldab korrakaitseorgan Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklites 66–69 sätestatud meetmeid.”;

10) paragrahvi 48¹ lõikes 2 asendatakse sõna „importimisel” sõnaga „Eestisse toimetamisel”;

11) paragrahvi 48¹ lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Veterinaar- ja Toiduamet on järelevalvekoostöö kontaktasutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 103 lõike 1 tähenduses.”;

12) paragrahvi 48¹ täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Muu korrakaitseorgan, haldusorgan või valitsusasutus edastab Veterinaar- ja Toiduametile viivitamata teabe toidu, sealhulgas toidualase teabe, toidu käitlemise ning toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete nõuete järgmiste võimalike rikkumiste kohta:

1) rikkumine, mis võib kujutada ohtu inimese tervisele;

2) rikkumine, mis on toime pandud tegelikest asjaoludest teadvalt ebaõige ettekujutuse loomise teel.”;

13) paragrahvi 49¹ lõike 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Toidujärelevalve tasu (edaspidi *järelevalvetasu*) on teatamis- või loakohustusega ja teatamis- või loakohustuse täitnud ettevõtja ettevõtte, toidu ja toidu käitlemise nõuetekohasuse hindamisega seotud ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute (edaspidi *järelevalvetoiming*) tegemise eest käesoleva seaduse alusel kehtestatud määras tasutav summa.”;

14) paragrahvi 49¹ lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Järelevalvetasu makstakse jaekaubandusettevõttes järelevalvetoimingu tegemise eest ning toiduga seotud järelevalvetoimingu tegemise eest, välja arvatud veterinaarkorralduse seaduse §-s 4 nimetatud toiduga seotud järelevalvetoimingu tegemise eest.”;

15) paragrahvi 49³ lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Järelevalvetasu määra arvutamise aluseks võetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 81 nimetatud kulud, mis on seotud Veterinaar- ja Toiduameti poolt järelevalvetoimingute tegemisega.

(2) Järelevalvetasu võetakse käesoleva seaduse § 49¹ kohaselt tehtavate järelevalvetoimingute eest tunnitasu, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 9 sätestatud laboratoorsete lisauuringute tegemise eest.”;

16) paragrahvi 49³ lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Tunnitasu määra arvutamise aluseks võetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2017/625 artiklis 81 sätestatud kulud, mis on seotud Veterinaar- ja Toiduameti poolt toidujärelevalve toimingute tegemisega. Toidujärelevalve toimingute tegemisega seotud töötasu ja majanduskulu, sealhulgas laboratoorsete analüüsides ja uuringute kulu arvutamisel lähtutakse tegelikust kulust järelevalvetoimingu tegemisele eelnenud kalendriaastal. Nimetatud ajavahemikul toidujärelevalve toimingute tegemisega seotud kogukulu jagatakse samal ajavahemikul järelevalvetoimingute tegemisele, välja arvatud laboratoorsete analüüsides ja uuringute tegemisele, kulunud töötundidega.”;

17) paragrahvi 49³ täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud toidujärelevalve toimingute tegemisega seotud majanduskulu arvutamisel ei võeta arvesse lõikes 9 nimetatud laboratoorsete lisauuringute kulu.”;

18) paragrahvi 49³ lõige 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(9) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 79 lõike 2 punktis c sätestatud juhul maksab kohustatud isik toidujärelevalve lisatoimingute tegemise eest järelevalvetasu tunnitasauna käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt. Kui tuvastatud nõuete rikkumisega seoses on vaja teha laboratoorseid lisauuringuid, siis maksab kohustatud isik lisaks järelevalvetasu nende uuringute tegemise kulude kogu ulatuses.”;

19) paragrahvi 49⁴ lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Järelevalvetasu sissenõudmise otsus toimetatakse kohustatud isikule kätte viie tööpäeva jooksul otsuse tegemise päevast arvates.”;

20) paragrahvi 49⁴ lõiked 4–6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Toidu Eestisse toimetamise korral maksab kohustatud isik järelevalvetasu enne kauba tolliprotseduurile suunamist Veterinaar- ja Toiduameti esitatud järelevalvetasu sissenõudmise otsuses toodud summas.

(5) Veterinaar- ja Toiduamet võib toidu Eestisse toimetamise korral vabastada kohustatud isiku järelevalvetasu maksmisest enne kauba tolliprotseduurile suunamist, kui on täidetud mõlemad järgmised tingimused:

- 1) kohustatud isik on esitanud küllaldase garantii;
- 2) kohustatud isik on varem maksnud järelevalvetasu õiges suuruses ja õigel ajal.”;

(6) Järelevalvetasu maksmise, sularahas vastuvõtmise ja maksmise kontrollimise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

21) paragrahvi 49⁵ lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Enammakstud järelevalvetasu tagastamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

22) paragrahv 51³ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 51³. Proovide võtmine ja analüüsimine ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute tegemisel

(1) Ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute tegemisel võib vallasasja läbivaatusel võtta isiku kulul proove. Kui vallasasja ei ole võimalik pärast läbivaatust tavapäraselt kasutada, ei hüvitata isikule vallasasja või selle tavapäraseks kasutamiseks taastamise maksumust.

(2) Toidu ja selle käitlemise nõuetekohasuse kontrollimiseks kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega toidugruppide või määratavate näitajate kaupa proovide võtmise ja analüüsimise meetodid.

(3) Isikul on õigus nõuda, et lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud proovile võetaks tema kulul samadel tingimustel lisaproov, mis jääb isiku käsutusse. Isik võib seda proovi kasutada teise eksperdiarvamuse taotlemiseks omal kulul.

(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 35 sätestatud teisest eksperdiarvamusel tuleneva Veterinaar- ja Toiduameti ning käitleja vahelise vaidluse korral võib käitleja taotleda omal kulul algse analüüsi dokumentide läbivaatamist ning vajaduse korral lasta käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud proovi omal kulul analüüsida teises, nimetatud määruse artikli 37 lõikes 1 sätestatud laboratooriumis.

(5) Teise eksperdiarvamuse taotlemisest sõltumata rakendab Veterinaar- ja Toiduamet Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 66 või 138 sätestatud vajalikke meetmeid.”;

23) paragrahvi 52 pealkirjas asendatakse sõnad „ametliku kontrolli” sõnadega „ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute”;

24) paragrahvi 52 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Ametliku kontrolli ja muude ametlike toimingute tegemisel võetud proove analüüsitakse asjakohaste analüüside tegemiseks volitatud ametlikus laboris (edaspidi *volitatud laboratoorium*). Volitatud laboratoorium vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 37 sätestatud nõuetele.”;

25) paragrahvi 52 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Volitatud laboratooriumina tegutsemiseks võib volitada ka akrediteerimata laboratooriumi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklites 40 ja 42 sätestatud juhtudel.”;

26) paragrahvi 52 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Veterinaar- ja Toiduamet võib keelduda volitatud laboratooriumina tegutsemiseks volituse andmisest, kui laboratoorium ei vasta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 37 lõigetes 4 ja 5 sätestatud nõuetele.”;

27) paragrahvi 52 täiendatakse lõikega 5¹ järgmises sõnastuses:

„(5¹) Veterinaar- ja Toiduamet tunnistab volituse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 39 lõikes 2 sätestatud juhtudel.”;

28) paragrahvi 53 lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Riiklik referentlaboratoorium (edaspidi *referentlaboratoorium*) käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 100 sätestatud laboratoorium, kes täidab referentlaboratooriumi ülesandeid toidu valdkonnas.

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 93 lõikes 1 viidatud iga Euroopa Liidu toidualase referentlaboratooriumi kohta volitatakse tegutsema referentlaboratoorium.”;

29) seadust täiendatakse §-ga 65⁶ järgmises sõnastuses:

„§ 65⁶. **Tunnitasu määra kohaldamine**

Kuni 2019. aasta 31. detsembrini võetakse toidujärelevalve toimingute tegemise eest tunnitasu käesoleva seaduse § 49³ lõike 5 alusel 2019. aastaks kehtestatud määras.”.

§ 5. Veterinaarkorralduse seaduse muutmine

Veterinaarkorralduse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 1 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Veterinaartegevus hõlmab riikliku veterinaarjärelevalve (edaspidi *veterinaarjärelevalve*) ning tegevus- või muu loa andmise menetluse raames tehtava nõuetekohasuse kontrolli (edaspidi *veterinaarkontroll*) toiminguid, mis käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning

millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L 95, 07.04.2017, lk 1–142), artiklis 2 nimetatud toimingud. Veterinaartegevus hõlmab ka veterinaarpraksise käigus tehtavaid toiminguid.”;

2) paragrahvi 1 lõike 3¹ teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„Veterinaarpraksis ei hõlma veterinaarjärelevalve ja veterinaarkontrolli toiminguid.”;

3) paragrahvi 1 lõikes 5 asendatakse sõnad „arvestades käesoleva seaduse erisusi” tekstiosaga „arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625, muude Euroopa Liidu õigusaktide ja käesoleva seaduse erisusi”;

4) paragrahvi 2¹ lõikest 2 jäetakse välja sõnad „või volitatud veterinaararst”;

5) paragrahvi 5 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(1) Veterinaarjärelevalvet teostab ja veterinaarkontrolli teeb Veterinaar- ja Toiduamet.”;

6) paragrahvi 5 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:
„(1¹) Käesoleva seaduse § 13 lõike 4 alusel Veterinaar- ja Toiduametiga halduslepingu sõlminud veterinaararst (edaspidi *volitatud veterinaararst*) teeb lepingus ettenähtud ulatuses veterinaarjärelevalve toiminguid nagu diagnostilised uurimised, proovide võtmine, vaksineerimine ning osalemine loomataudi ja zoonoosi leviku tõkestamise või nende likvideerimise tegevustes.”;

7) paragrahvi 5 lõige 6 tunnistatakse kehtetuks;

8) paragrahvi 5 lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(7) Veterinaarjärelevalvet teostatakse ja veterinaarkontrolli tehakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 ning muude asjakohaste õigusaktide sätete kohaselt.”;

9) paragrahvi 5 täiendatakse lõigetega 8 ja 9 järgmises sõnastuses:
„(8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 109 lõikes 2 nimetatud mitmeaastase kontrollikava eest vastutav asutus on Veterinaar- ja Toiduamet. Veterinaar- ja Toiduamet esitab mitmeaastase kontrollikava ning selle täitmise aastaaruande Euroopa Komisjonile nimetatud määruse artiklis 113 sätestatud korra kohaselt. Kontrollikava avalikustatakse nimetatud määruse artikli 111 lõike 1 kohaselt Veterinaar- ja Toiduameti veebilehel.

(9) Vabariigi Valitsus võib kehtestada korrakaitseorganitevahelise koostöö korra käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud mitmeaastase kontrollikava väljatöötamiseks.”;

10) paragrahvi 5¹ lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(2) Veterinaar- ja Toiduamet on järelevalvekoostöö kontaktasutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 103 lõike 1 tähenduses.”;

11) paragrahvi 5¹ täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:
„(3) Muu korrakaitseorgan, haldusorgan või valitsusasutus edastab Veterinaar- ja Toiduametile viivitamata teabe veterinaarnõuete järgmiste võimalike rikkumiste kohta:
1) rikkumine, mis võib kujutada ohtu looma või inimese tervisele või looma heaolule;
2) rikkumine, mis on toime pandud tegelikest asjaoludest teadvalt ebaõige ettekujutuse loomise teel.”;

12) paragrahvi 6 lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Riiklik referentlaboratoorium käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 100 sätestatud laboratoorium, kes täidab referentlaboratooriumi ülesandeid loomatervise valdkonnas.

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 93 lõikes 1 viidatud iga Euroopa Liidu referentlaboratooriumi kohta volitatakse tegutsema riiklik referentlaboratoorium (edaspidi *referentlaboratoorium*).”;

13) paragrahvi 6 lõige 3² tunnistatakse kehtetuks;

14) paragrahvi 6 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Referentlaboratooriumina tegutsemiseks volituse andmise taotluse sisu nõuded, taotlusele lisatavate dokumentide loetelu ja taotluse menetlemise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

15) paragrahvi 7 senine tekst loetakse lõikeks 1 ning paragrahvi täiendatakse lõigetega 2 ja 3 järgmises sõnastuses:

„(2) Veterinaarnõuetele mittevastavate loomade või loomsete saaduste avastamise korral kohaldab korrakaitseorgan Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 138 sätestatud meetmeid.

(3) Veterinaarnõuetele mittevastavate loomade või loomsete saaduste Euroopa Liidu välisest riigist Eestisse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 3 punktis 40 sätestatud tähenduses toimetamise korral (edaspidi *Eestisse toimetamine*) kohaldab korrakaitseorgan Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklites 66–69 sätestatud meetmeid.”;

16) paragrahvi 7¹ lõiked 1 ja 2 tunnistatakse kehtetuks;

17) paragrahvi 11 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Volitatud veterinaararsti õiguste taotlejal peab olema kehtiv kutsetegevuse luba ning ta peab vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 30 punktis b sätestatud tingimustele.”;

18) paragrahvi 13 lõike 4 teisest lausest, § 16 lõikest 2 ja § 19 lõikest 2 jäetakse välja sõnad „ja veterinaarkontrolli”;

19) paragrahvi 15 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Volitatud veterinaararstil on vastavalt oma volituse ulatusele õigus rakendada korrakaitseaduse §-des 30, 49 ja 50 sätestatud meetmeid.”;

20) paragrahvi 16 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Volitatud veterinaararst on kohustatud:

1) täitma volitusega temale pandud ülesandeid;

2) täitma Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 32 sätestatud kohustusi;

3) säilitama oma volituse raames täidetavate ülesannetega seotud dokumente ning andma need üle Veterinaar- ja Toiduametile selle nõudmisel või volituse lõppemisel.”;

21) paragrahvi 34¹ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Veterinaarjärelevalve teostamise ja veterinaarkontrolli tegemise käigus ning loomatauditõrje seaduse § 43³ lõike 2 alusel kehtestatud loomatauditõrje programmi raames loomataudide diagnoosimise eesmärgil võetud proove analüüsitakse nende analüüside tegemiseks volitatud

ametlikus laboris (edaspidi *volitatud laboratoorium*). Volitatud laboratoorium vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 37 lõigetes 4 ja 5 sätestatud nõuetele.”;

22) paragrahvi 34¹ täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Volitatud laboratooriumina tegutsemiseks võib volitada ka akrediteerimata laboratooriumi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklites 40 ja 42 sätestatud juhtudel.”;

23) paragrahvi 34¹ lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Veterinaar- ja Toiduamet võib keelduda volitatud laboratooriumina tegutsemiseks volituse andmisest, kui laboratoorium ei vasta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 37 lõigetes 4 ja 5 sätestatud nõuetele.”;

24) paragrahvi 34¹ täiendatakse lõikega 5¹ järgmises sõnastuses:

„(5¹) Veterinaar- ja Toiduamet tunnistab volituse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 39 lõikes 2 sätestatud juhtudel.”;

25) paragrahvi 35¹ lõike 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Veterinaarjärelevalve tasu (edaspidi *järelevalvetasu*) on veterinaarjärelevalve ja veterinaarkontrolli toimingu (edaspidi koos *veterinaarjärelevalve toiming*) tegemise eest käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud määras tasutav summa.”;

26) paragrahvi 35¹ lõikest 2 jäetakse välja tekstiosa „välja arvatud loomades ja loomsetes saadustes saasteainete sisalduse määramisega seotud toimingud”;

27) paragrahvi 35³ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Järelevalvetasu määra arvutamise aluseks võetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 81 sätestatud kulud, mis on seotud Veterinaar- ja Toiduameti poolt veterinaarjärelevalve toimingute tegemisega.”;

28) paragrahvi 35³ lõike 2 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Järelevalvetasu võetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2017/625 loetletud veterinaarjärelevalve toimingute tegemise eest järgmiselt:”;

29) paragrahvi 35³ lõike 2 punktid 4–6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) loomsete saaduste Eestisse toimetamise korral maksab kaubasaadetise eest vastutav isik veterinaarjärelevalve toimingute eest järelevalvetasu saadetise koguse järgi;

5) loomade ja loomsete saaduste toimetamise korral ühest Euroopa Liidu välisest riigist samasse või teise Euroopa Liidu välisesse riiki läbi Euroopa Liidu territooriumi, sealhulgas loomsete saaduste toimetamise korral läbi vabatsooni või tollilao, maksab kaubasaadetise eest vastutav isik veterinaarjärelevalve toimingute eest järelevalvetasu toimingute tegevate veterinaarjärelevalveametnike arvu ning toimingute tegemiseks kulunud aja järgi;

6) loomade Eestisse toimetamise korral maksab kaubasaadetise eest vastutav isik veterinaarjärelevalve toimingute eest järelevalvetasu saadetise eluskaalu ja loomaliigi järgi;”;

30) paragrahvi 35³ lõike 2 punkt 7 tunnistatakse kehtetuks;

31) paragrahvi 35³ lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 1–6 loetletud veterinaarjärelevalve toimingute tegemise eest võetakse järelevalvetasu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 IV lisas toodud määra kohaselt.”;

32) paragrahvi 35³ lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

33) paragrahvi 35³ lõike 5 punktis 1 asendatakse tekstiosa „Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 lisa IV jaos B nimetatata loomse toidu käitlemise ettevõtte” tekstiosaga „Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 IV lisa II peatükis nimetatata loomse toidu käitlemise ettevõtte”;

34) paragrahvi 35³ lõiget 5 täiendatakse punktiga 1¹ järgmises sõnastuses:

„1¹) söödaseaduse alusel teatamis- või loakohustusega ja teatamis- või loakohustuse täitnud ettevõtja ettevõtte, nagu loomset päritolu sööda käitlemise ettevõtte, ravimsööda käitlemise ettevõtte ning ettevõtte, kus söödetakse loomale loomset päritolu sööta või ravimsööta, nõuetekohasuse hindamine;”;

35) paragrahvi 35³ lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Tunnitasa määra arvutamise aluseks võetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artiklis 81 nimetatud kulud, mis on seotud Veterinaar- ja Toiduameti poolt veterinaarjärelevalve toimingute tegemisega. Veterinaarjärelevalve toimingute tegemisega seotud töötasu ja majanduskulu, sealhulgas laboratoorsete analüüside ja uuringute kulu arvutamisel lähtutakse tegelikust kulust veterinaarjärelevalve toimingu tegemisele eelnenud kalendriaastal. Nimetatud ajavahemikul veterinaarjärelevalve toimingute tegemisega seotud kogukulu jagatakse samal ajavahemikul järelevalvetoimingute tegemisele, välja arvatud laboratoorsete analüüside ja uuringute tegemisele, kulunud töötundidega.”;

36) paragrahvi 35³ täiendatakse lõikega 7¹ järgmises sõnastuses:

„(7¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud veterinaarjärelevalve toimingute tegemisega seotud majanduskulu arvutamisel ei võeta arvesse lõikes 10 nimetatud laboratoorsete lisauuringute kulu.”;

37) paragrahvi 35³ lõige 10 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(10) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 artikli 79 lõike 2 punktis c sätestatud juhul maksab kohustatud isik veterinaarjärelevalve lisatoimingute tegemise eest järelevalvetasu tunnitasu kaesoleva paragrahvi lõike 6 kohaselt. Kui tuvastatud veterinaarnõuete rikkumisega seoses on vaja teha laboratoorseid lisauuringuid, siis maksab kohustatud isik lisaks järelevalvetasu nende uuringute tegemise kulude kogu ulatuses.”;

38) paragrahvi 35⁷ lõikes 4 asendatakse sõna „importimise” sõnadega „Eestisse toimetamise” ning sõnad „enne tollikäitlusviisi määramist” sõnadega „enne kauba tolliprotseduurile suunamist”;

39) paragrahvi 35⁷ lõiked 5 ja 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Veterinaar- ja Toiduamet võib loomade ja loomsete saaduste Eestisse toimetamise korral vabastada kohustatud isiku järelevalvetasu maksmisest enne kauba tolliprotseduurile suunamist, kui on täidetud mõlemad järgmised tingimused:

- 1) kohustatud isik on esitanud küllaldase garantii;
- 2) kohustatud isik on varem maksnud järelevalvetasu õiges suuruses ja õigel ajal.

(6) Järelevalvetasu maksmise, sularahas vastuvõtmise ja maksmise kontrollimise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

40) paragrahvi 35⁹ lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Enamamastud järelevalvetasu tagastamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

41) paragrahvi 37 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kui isik leiab, et volitatud veterinaararsti volitusega seotud toimingute tegemisega on rikutud tema õigusi, võib ta esitada kirjaliku vaide Veterinaar- ja Toiduameti peadirektorile 30 kalendripäeva jooksul toimingute tegemisest teadasaamise päevast arvates.”;

42) seadust täiendatakse §-ga 50⁴ järgmises sõnastuses:

„§ 50⁴. Tunnitasu määra kohaldamine

Kuni 2019. aasta 31. detsembrini võetakse veterinaarjärelevalve toimingute tegemise eest tunnitasu käesoleva seaduse § 35³ lõike 8 alusel 2019. aastaks kehtestatud määras.”;

43) seaduse normitehniline märkus ¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta (ELT L 255, 30.09.2005, lk 22–142), muudetud direktiividega 2006/100/EÜ (ELT L 363, 20.12.2006, lk 141–237), 2013/25/EL (ELT L 158, 10.06.2013, lk 368–375) ja 2013/55/EL (ELT L 354, 28.12.2013, lk 132–170), määrustega (EÜ) nr 1430/2007 (ELT L 320, 06.12.2007, lk 3–11), (EÜ) nr 755/2008 (ELT L 205, 01.08.2008, lk 10–12), (EÜ) nr 1137/2008 (ELT L 311, 21.11.2008, lk 1–54), (EÜ) nr 279/2009 (ELT L 93, 07.04.2009, lk 11–12), (EÜ) nr 213/2011 (ELT L 59, 04.03.2011, lk 4–7) ja (EÜ) nr 623/2012 (ELT L 180, 12.07.2012, lk 9–11) ning otsustega (EL) nr 2016/790 (ELT L 134, 24.05.2016, lk 135–228) ja (EL) nr 2017/2113 (ELT L 317, 01.12.2017, lk 119–220).”.

§ 6. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2019. aasta 14. detsembril.

(2) Käesoleva seaduse § 3 punktid 6, 12 ja 17 ning § 5 punkt 34 jõustuvad 2020. aasta 1. jaanuaril.

(3) Käesoleva seaduse § 2 punkt 1 jõustub 2020. aasta 1. aprillil.

Henn Põlluaas
Riigikogu esimees

Tallinn, 2019

Algatab Vabariigi Valitsus2019. a

Vabariigi Valitsuse nimel

(allkirjastatud digitaalselt)